Jak uniknąć kryzysu w sektorze ciepłowniczym?

Posiedzenie plenarne Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach poświęcone było sytuacji branży ciepłowniczej oraz zabezpieczeniu odbiorców w energię cieplną

- Dzisiejsze posiedzenie zostało zwołane na wniosek strony społecznej, a poruszanym problemem jest sytuacja w sektorze ciepłowniczym i możliwy kryzys, jaki może nas czekać w już w najbliższym sezonie jesienno-zimowym. Sektor ciepłowniczy jest branżą szczególnie narażoną na skutki światowego kryzysu surowcowo-energetycznego, zwłaszcza w kontekście wojny w Ukrainie, co może zakończyć się falą upadłości przedsiębiorstw ciepłowniczych oraz brakiem możliwości dostarczenia energii cieplnej do odbiorców końcowych. Dyskusja jest potrzebna do wypracowania takich rozwiązań systemowych, które pozwolą na uniknięcie zagrożeń. Utrudniony dostęp do paliw będzie miał realne przełożenie na ceny, jakie poniosą odbiorcy. Wierzę jednak, że wypracowane wspólne stanowisko przyniesie konkretne, praktyczne rozwiązania, korzystne dla mieszkańców nie tylko naszego regionu – podkreślił marszałek Jakub Chełstowski, przewodniczący Rady.

W obradach WRDS wzięło udział liczne grono parlamentarzystów reprezentujących niemal wszystkie partie i ugrupowania polityczne oraz samorządowcy.

- Problem jest poważny, bo z jednej z strony może się okazać, że kaloryfery w naszych mieszkaniach będą jesienią i zimą po prostu zimne albo za ciepło zapłacimy nawet 300 procent więcej. Tylko pytanie, czy nasze budżety i portfele to wytrzymają? – zwrócił uwagę Dominik Kolorz, przewodniczący Zarządu Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „Solidarność”.

Największym wyzwaniem, przed którym stoją obecnie zarówno duże przedsiębiorstwa ciepłownicze, jak i małe, lokalne ciepłownie, jest drastyczny wzrost cen paliw. Prognozowana cena gazu ziemnego w I kw. 2023 roku będzie wyższa w porównaniu do I kw. 2022 roku o przeszło 410 proc. Z kolei prognozowany wzrost ceny węgla dla ciepłownictwa w omawianym okresie wyniesie ponad 310 proc.

Niebagatelny wpływ na koszt produkcji ciepła ma również cena uprawnień do emisji CO2 w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji EU-ETS. W czerwcu 2020 roku wynosiła ona nieco ponad 20 euro/t, natomiast obecnie jest to już ok. 83 euro/t.

- To właśnie rosnące koszty wynikające z polityki klimatyczno-energetycznej skłoniły wiele przedsiębiorstw z sektora ciepłowniczego do inwestycji w technologie gazowe przy jednoczesnym wycofywaniu paliwa węglowego. Wobec bezprecedensowego wzrostu ceny gazu, który obserwujemy w ostatnich miesiącach inwestycje te zamiast spowodować w dłuższej perspektywie poprawę kondycji finansowej przedsiębiorstw, mogą znacząco przyczynić się do ich upadłości – wskazywano podczas obrad WRDS.

Z informacji płynących z branży ciepłowniczej wynika, że zrekompensowanie opisanego wyżej wzrostu kosztów produkcji energii cieplnej musiałoby się wiązać podwyżką cen dla odbiorców końcowych nawet o 300 proc. Takie rozwiązanie byłoby całkowicie nieakceptowalnie społecznie. Nie uzyskałoby również zgody ze strony Urzędu Regulacji Energetyki, który zatwierdza taryfy w sektorze ciepłowniczym. Stąd obawa, że już w nadchodzącym sezonie grzewczym znaczna część spółek ciepłowniczych może być zmuszona do ogłoszenia upadłości, z uwagi na pojawienie się ujemnych kapitałów. Pozostałe ciepłownie i elektrociepłownie mogą mieć problemy z pozyskaniem środków na zakup paliw, co będzie skutkować przerwami w dostawach ciepła dla odbiorów końcowych.

W ocenie Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego w Katowicach konieczne jest zatem przyjęcie systemowych rozwiązań chroniących zarówno przedsiębiorstwa ciepłownicze oraz miejsca pracy zatrudnionych w nich pracowników, jak i indywidualnych odbiorców ciepła systemowego.

W efekcie obrad, strony pracowników, pracodawców oraz strona samorządowa przyjęły stanowisko w sprawie wsparcia sektora ciepłowniczego, zawierające propozycje wprowadzenia następujących instrumentów wsparcia:

- wyznaczenie na poziomie ministerialnym, stałej maksymalnej ceny paliwa (gaz ziemny, węgiel, biomasa) dla ciepłowni/elektrociepłowni obsługujących odbiorców komunalnych, indywidualnych, np. w formie dedykowanej taryfy/oferty na gaz, stworzonej przez PGNiG ze stałą ceną w ciągu roku,
- rządowe dopłaty do paliwa dla dostawców/sprzedawców surowca. Rozwiązanie to równoważy podejście dla różnych technologii wykorzystujących różne paliwa tj. jeżeli sprzedawca utworzy dedykowaną taryfę/ofertę to różnica w kosztach vs przychody zostanie zaspokojona przez regulację ustawową. Oznacza to, że jeżeli koszt w pełni nie jest odzwierciedlony w taryfie/cenniku za dane paliwo – wtedy przedsiębiorstwo otrzyma dopłatę uwzględniającą różnicę kosztów uznanych przez URE w taryfie/cenniku a poniesionymi rzeczywistymi kosztami,
- wyznaczenie na poziomie ministerialnym ceny za ciepło dla odbiorców końcowych (w podziale na paliwa), która to będzie ceną graniczną przy wyznaczaniu wsparcia/dotacji dla danej grupy,
- uwzględnienie przez Urząd Regulacji Energetyki w procesie zatwierdzania taryf pełnego przełożenia kosztów, jakie ponosi dane przedsiębiorstwo ciepłownicze, tak aby działalność nie była narażona na stratę,
- rządowe dopłaty do ceny za ciepło dla klientów końcowych przez uzupełnienie luki przychodowej przedsiębiorcom ciepłowniczym (w przeliczeniu na zł/GJ), jaka powstanie między wyznaczonym poziomem ceny dla odbiorcy końcowego, a otrzymaną taryfą na ciepło,
- rozpoczęcie przez stronę rządową działań na forum Unii Europejskiej na rzecz głębokiej reformy systemu handlu uprawnieniami do emisji EU-ETS mającej na celu obniżenie i ustabilizowanie ceny uprawnień emisyjnych,
- stworzenie funduszu na potrzeby przedsiębiorstw ciepłowniczych, który byłby źródłem finansowania nisko oprocentowanych pożyczek na zakup paliw z rocznym lub dłuższym odroczeniem spłaty,
- zgoda Urzędu Regulacji Energetyki na uwzględnienie w taryfie dla ciepła pełnych kosztów paliwa z jednoczesnym obniżeniem VAT do 0% co zmniejszy poziom wzrostu cen ciepła dla odbiorcy końcowego (stworzenie realnej możliwości odzwierciedlenia w zatwierdzanych taryfach dla ciepła zwiększonych, uzasadnionych kosztów zakupu paliwa produkcyjnego),
- całkowite lub częściowe umorzenie spłaty pożyczek z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, z których była finansowana transformacja paliwowa w ciepłowniach.

Podczas obrad zwracano uwagę na trudną sytuację sektora ciepłowniczego w całym kraju, podkreślano jednak, że w województwie śląskim problem ten – z uwagi na skalę – jest szczególnie istotny.

Galeria

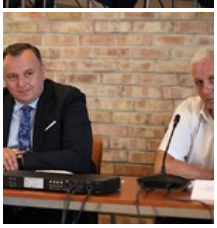

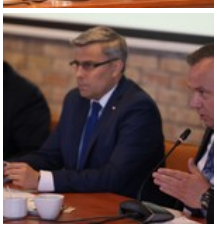

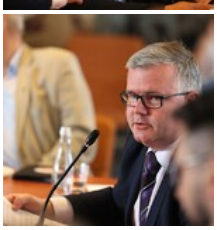

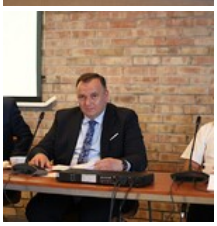
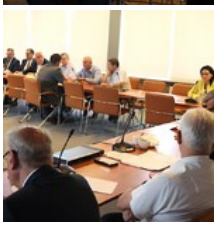

Dodana: 9 października 2023 11:24